

Mustra

Szemlénk élére kívánczik Nagy Attila: *Törés vagy folytonosság, avagy új/régi olvasók Újbudán?* című tanulmánya. A jeles olvasáskutató, aki ezzel az írásával köszön el a szerkesztőségtől, az egyik budai kerületben végzett tizenévesek körében komplex olvasásszociológiai fölmérést 2003-ban. Munkájában e fölmérés adatait elemzi, értékeli, hogy végül megfogalmazza aggodó hangú konklúzióját: „Mindent összevetve, a címben szereplő *törés és/vagy folytonosság* dilemmát az utolsó néhány táblázat töprengő elemzése után akár *nemzeti kánon és/vagy globalizáció* feszültséggé is átfogalmazhatjuk.” Az összegzésben feszülő dilemmát azután néhány töprengő kérdéssel teszi egyértelműen nyitottá a jövő felé. A szükséges és lehetséges válaszok újabb, további fölméréseket, kutató munkát generálnak, lapunk pedig csak reménykedhet abban, hogy Nagy Attila és társai, követői majd a *Könyv és Nevelést* (is) választják újabb összegző értékeléseik közlésére.

A hazai iskolai könyvtárügy jelen helyzetének, s a róla szóló megnyilatkozásoknak, publikációknak alapos ismeretében teljes felelősséggel állíthatom, hogy a problémakomplexum gyökeréig ható, meghatározó, értelmes szakmai viták után érdemi cselekvést követelő munka Csík Tibor: *Iskolai könyvtár, esélyek és egyenlőség* című írása. Szívesen ajánlanám kötelező olvasmányul nemcsak iskolai könyvtárosoknak, tanároknak, igazgatóknak, de a közoktatás valamennyi érdemi szereplőjének – az oktatásírányítástól a képzésen át a pedagógiai kutatásban résztvevőkig.

Előző számunkban kezdtük, s most folytatjuk Dömsödy Andrea: *Könyvtárhasználati tankönyvek és a kor tudományossága* című, nagy lélegzetű tanulmányát. A szerző a tankönyvkutatás Stein-féle politikatudományi modelljét veszi alapul munkájában, amely a tankönyveknek három dimenzióját vizsgálja. Az *Informatorium* a szaktudományi tartalmat, vagyis a tankönyvet, mint információhordozót tekinti, a *Pedagogikum* didaktikai eszközként, pedagógiai alapelvek szerint tanulmányozza, míg a *Politikum* „a tankönyvekre, mint politikai, oktatáspolitikai viszonyok között ható kommunikációs eszközre tekint.” Jelen számunkban a *Pedagogikum* a vizsgálat tárgya. „A kép nagyon vegyes.” – állapítja meg a tankönyvek didaktikai eszköz szerepét értékelő összegzésében a szerző. Természetesen ennél többet és pontosabbat is megtudhat a figyelmes olvasó, ha elolvassa Dömsödy Andrea írását.

Érdemes Csík Tibor munkája után – az „alul/belülnézet” megismerése érdekében is - egymás mellett olvasni Bondor Erika, a KTE új elnökének bemutatkozó sorait (Gondolatok a *Könyvtárostánárok Egyesületéről*), meg a csurgói iskolai könyvtáros, Viola Ernő alkalmi naplótöredékét (*Egy nap a könyvtárban*). Több nyugtalanító problémájukkal szembesülve fölhorgadhat bennünk a kérdés: az iskolai könyvtáros magányosságát oldhatja tán a szakmai egyesületi „akolmeleg” (hogy klasszikust idézzek...) De ki-mi oldhatja a magára maradt szakmai egyesület, a magára hagyott szakma magányosságát?